

Gálatas

Pablo Galacia majarāre Jesu yarāre gojabeopu

¹⁻² Yuhu Pablo mua Galacia majarāre ipūre gojabeogu iiaa. Yuhu Goāmu yare buhedore Jesucristo īgu apidi āhraa. Masa ne yure buhedore apibirima. Jesucristopu īgu Pagu Goāmu mera yure apimi. Goāmu āhrimi Jesucristo sīridire masudigu. Eropig uhu yu mera majarā mera Jesucristo yarā mera muare ūadorea.

³ Goāmu mari Pagu mari Opu Jesucristo mera muare ūadorea. īgu muare itamuri mera ūaro árīque mua.

⁴ Jesucristo, īgu Pagu Goāmu gamediro dopa ta iig, īgu basi mari ñeri iira dipuwaja sīribasadigu árīmi. Eropiidi árīmi i umu majarā ñero árīricurire mari iibiriboro dopa.

⁵ īgu eropiic ūha mari Goāmure “Muhi ūag u ūaro iiaa,” umuri nacu arīro gahmea. Eropa ta iirā.

Jesucristo masare īgu tauburi yujuñe ta buheriñe āhraa, arī werep Pablo

⁶ Mua mata Goāmu yare duhurā iica. Goāmu muare īgu yarā árīmorāre aīdigu árīmi Jesucristo īgu marire sīribasara mera. īgu muare eropa aīquerec ūapu īgure duhu gajirā ya buherire peenugarā iica. “Gaji āhraa marire tauburi buheri,” erā arī werec ūpeerā iica mua gajirāre. Mua eropiira querere peegu pee uca wahaa yuhu.

7 Ōpa waro iica múa árīrore. Gajirā múa pohro eja mūare were goroweorā iicoma. “Jesucristo marire taumi,” arī buherire gohrotodiarā, “Gaji āhraa marire tauburi buheri,” arī buherā iicoma mūare. Eropigü mūare ire werediaca. Gaji buheri marire tauburi buheri marica.

8 “Gaji buheri āhraa mari tauburi buheri,” mūare arī were goroweorāre Goāmu būrigā dipuwaja moagü peamegue wadoreporo. Yü basi ta were goroweocāre Goāmu yü sāre dipuwaja moaporo. Anyu ümaro majagü īgü eropa buhecü īgü sāre dipuwaja moaporo.

9 Gua gajisubu arīrare dipaturi yühü werea daja mūare. Yujugü mūare õari buherire gajiropa buhecü, gua mūare buhediro dopa werebigure īgure Goāmu būrigā dipuwaja moaporo. Peamegue wadoreporo.

10 Yuhü masare buhegü Goāmu gamero dopa ta diaye majare buhea. Masa peesüacü, peesüabiricü sāre buhea. Eropigü dohpaguere yühü masa peediasi dihtare wereniguibea. Cristo gamero dopa ta buhediaca. īgü pohro majagü õagü árīdiagü eropa buhea yühü.

Pablo īgü Jesucristo yare buhebure apirare werepu

11 Ōpa weregura mūare: Yuhü mūare õari buheri eropa arī buhera masa ya pepiri árībeaa.

12 Ne yujugü masü iri buherire yüre weredorebirimi. Ne yujugü masü yüre buhebirimi iri buherire. Jesucristo īgü basi yüre irire masicü iimi.

13 Iribojegue yu árīricūrare yuhu judio masa buherire peenururasubu yu iirare mua pеetuhabu. Yuhu Jesucristo yarāre būrigā ihaturigū nūrusiamuribu erāre ñero iibu. Eropigū Jesu yarāre būrigā ñero iigū erāre wejēpehocādiaribu.

14 Eropigū gúa judio masa ya buherire yu mera masanirā tauro umupeomuricaribu. Gúa ñecu sumarā árīricūrare būrigā iimuricaribu.

15 Yu eropa iirisubu òpa wabu yure. Goāmu ïgu õaro mahiri mera yure sihumi pare. Ígu yu dehyoaboro coregue beyetuhapu yure.

16 Eropigū ïgu magure Jesucristore yure masicū iimi. Ígure masicū iigū yure judio masa árībirāre buhebure apimi. “Jesucristo marire taumi,” arī buherire werebure apimi yure. Eropa Goāmu yure masicū iira pührū gajirāre serēpigū wabiribu.

17 Jerusaléngue árīrāre yu core Jesu ïgu apinirā sāre serēpigū wabiribu. Erore eropa wabigu Arabia yebaguepure diaye wabu. Pührugere Damascogue dujaa wabu.

18 Ùhre bojori pührū Jerusaléngue wabu. Pedrone ïagu wabu. Pe semana ta árību ïgu mera.

19 Gajirā Jesu ïgu apinirāre ne ïabiribu irisubre. Mari Opū Jesucristo pagu magu Santiago dihtare ïabu.

20 Yuhu muare eropa arīgu diaye weregu iiaa. Yu òpa arīrire Goāmu masimi. Eropa arīgu òpa arīdiaca muare. Jesucristo dihta yure masicū iimi ïgu buherire.

21 Jerusaléngue árīra pührū Siria yebague Cilicia yebague ejabu.

22 Irisubu Judea yeba majarā Jesucristo yarāpu yūre īha masibirima dohpa.

23 Yuhu Jesucristo yagū árīri querere peenirā árīma. “Ígu Pablo marire Jesu yarāre ñero iidianurū curidigū dohpaguere Jesucristo yare buhegū áhrimi. Mari Jesucristore umupeorire dedeodiadigū dohpaguere irire Jesucristore umupeoburire buhegū wahami,” gajirā erāre eropa arī werecū peenirā árīma Judea yeba majarā.

24 Eropa peerā Goāmu mera mucubiriñorā.

2

Gajirā Jesucristo īgu apinirā gameñorā Pablo buherire

1 Catorce bojori pührū Jerusalénguere wabu daja. Bernabé wami yu mera. Tito sāre aīgābu. Goāmu yūre wadoremi Jerusaléngue. Eropigu erogue wabu.

2 Eropigu erore eja Jesure umupeorā gamenererogue yuhu erā oparāre boje sihuu werebū erāre. Judio masa árībirāre Jesucristo marire tauburi buherire yu buherare werebū oparāre. Eropa weregu erā yu buherire òaro masicū erāre “Óapūrica,” arīcū iidiabū erāre. Erā yu buherire gamebirā yu buheri sāre “Waja mariri áhraa,” arībocoma, arī pepirabū yuhu. Erā gamema.

3 Eropirā erā Titore īgu judio masu árībiriqueregū īgu Jesure umupeogū árīcū īha erā judio masa dorero dopa iidorebirima īgure.

Eropirā īgure gasiro merogāwiri aīdorebirima īgure.

⁴ Gajirāpu Jesure umupeorā gamenererogue nājajanirāpu īgure circuncisión gasiro merogāwiri aīcū gamerima. Erā Jesure umupeorā gohra árībirima. Erā gua sihubiriquerecā gua pohrogue peedurirā nājajanirā árīma. Guare weresādiama. “Erā Jesu yarā Moise dorerire iibirā áhrima,” arīdiama guare. “Goāmu pohro wadiarā gua dorerire iiro gahmea marire,” arī dorediarima daja. Guā Jesucristo yarāpūre Jesucristo tautuhajami gua Goāmu mera ðaro árīborore.

⁵ Eropirā erā eropa guare dorecū īarā erāre ne yāhrribiribū. Erāre yāhrirā iri Jesucristo marire tauburi buherire queoro buhemasibiriboaya muare. Eropirā erā dorediarire cāhmotacābū.

⁶ Eropirā Jesu yarā oparā yā buherire erāre weretuħajara pūhrū “Mu buheri ðhaa,” arīrā, yā buherire yāre gohrotodiabirima. Guā ju-dio masa dorerire iiburi sāre buhedorebirima. Erore erā oparāre masa umupoquerecā erā iiro dopa iibiribū. Goāmu árīpehrerāre oparā árīrā sāre bu árīrā sāre yujropa ta īhami. “Erāre beyediro dopa ta yā sāre Goāmu beyemi,” arī pepibū.

⁷ Eropirā oparā yā buherire gohrotodiabirā judio masare árībirāre yā buhe curirare peema. Eropirā yāhu Jesucristo īgu yare buhebure apidigū árīcū īha masima yāre. Eropirā òpa arīma yāre: “Īgu Goāmu judio masare iri ðari buherire buhebure īgu Pedrore apidiro dopa ta mu sāre apiñumi. Judio masa árībirāpūre iri

buherire buhebure m̄re apiñumi,” arīma ȳre.

⁸ Eropigu īgū Goāmu Pedrore judio masare buhebure obeodigū ta yū sāre obeomi judio masa árībirāre buhebure.

⁹ Eropirā erā oparā urrerā Santiago, Pedro, Nu mera ȳre īha masima. Goāmu īgū mahiri mera īgū ȳre beyedigū yū árīcū masima. Eropirā ȳre Bernabé sāre òaro bocatírima. “Eropa ta iirā mari. Mari yujuro mera buherā. M̄apu judio masa árībirā pohrogue buherā warāca. Ḡapu judio masare buherā warāca,” arīma ȳre Bernabé sāre.

¹⁰ “Iri dihta iiro gahmea,” arīma ḡare. “Mojomorocurāre itamuniguicāro gahmea,” arīma. “Eropa ta iiaa,” arībū ḡua erāre. Eropigu eropa ta yū buhe curiogue Jesu yarā mera niyerure gameneo erā mojomorocurāre ohaa dohpa.

Antioquíague Pablo Pedrore werepu īgū òaro iibirirare

¹¹ Ero p̄uhru ḡua Antioquía macague árīcū Pedro curigū erami ḡua árīrore Jesure umupeorā gamenererogue. Erogue erara p̄uhru Pedro queoro iibiricū īha īgū eropa iira dipuwaja būrigā werebu īgure Jesure umupeorā peeuro.

¹² Eropigu Pedro Antioquíague ne eragū gamenere bamurimi judio masa árībirā Jesure umupeorā mera. Irisubu gajirā judio masa Santiago obeonirā erama. Erā eranirā òpa arī pepirā arīma. “Árīpehrerā Jesure umupeorā judio masa árībirā sā ḡua dorerire iiro gahmea Goāmu erāre òaro īaborore. Eropirā árīpehrerā judio masa iiro dopa gasiro merogā wiri aīro gahmea.

Eropa árībirā mera babiricāro gahmea,” arīrā árīma eranirāpū. Eropigū Pedro erā eracū īha judio masa árībirāre dūca wami. Erā gasiro merogā wirisübirlinirā árīcū erāre dūca wami erā eranirā weresārire güigū. Erā mera babirimī pare.

¹³ Īgū eropiicū īha ero majarā gajirā judio masa erā sā dūca wama judio masa árībirāre. Bernabé sā erā iiri queoro árībiricū masiqueregū erāre īhacū īgū sā dūca wami erāre.

¹⁴ Erā eropiicū īha gamebirigohracābū yūhū. Erā judio masa árībirāre dūca warā “Jesu dihta marire taumi,” arī īhmubirima. “Moise doreri sāre umupeoro gahmea,” arī īhmurima erā judio masa árībirāre. Eropigū yūhū árīpehrerā Jesure umupeorā peeuro būrigā arībū Pedrore. “Mūhū judio masū árīqueregū õguere ne eragū judio masa árībirā mera yujuro mera bagū gūa judio masa árīricūrire guñabirabū. ¿Duhpigū mūhū dohpaguere gohrotodiari? ¿Eropigū duhpigū dohpaguere erā judio masa árībirāpūre gūa árīricūrire iidorediari?” arī werebu īgū queoro iibirira waja.

Árīpehrerā Jesure umupeocū Goāmū taumi erāre, arī werepū Pablo

¹⁵ Gūa judio masa porā āhraa. Eropa árīrā gajirā Moise dorerire tarinūgarā iiro dopa árībeaa.

¹⁶ Eropa árībiriquererā gūa Jesure umupeorā dohpaguere õpa masirā āhraa. Yujugū Moise dorerire iicū Goāmū pohro waburi árībeaa. Īgū Jesucristore umupeonijagū īgū ñeri iira

dipuwajare cādijisūdigū wahami. Iri mera dihta ūhami Goāmu mera. Eropirā gua judio masa árīquererā Goāmu mera ūaro árimorā Jesucristore umupeobu. Goāmu mera ūaro árimorā Moise dorerire iibiribū. Ígu mera ūaro árimorā gua dorerire umupeorā Goāmu mera ūaro árībiriboaya. Eropirā Jesucristore umupeobu gua ūneri iira dipuwaja pehreboro dopa.

¹⁷ Eropirā gua Jesucristore umupeori mera gua Goāmu mera ūaro árīrāca. Eropa Jesucristore umupeorā Moise dorerire iibiriquererā Goāmu dorerire tarinugarā iibea. Jesucristo sā Goāmu dorerire tarinugadoregu ne árībeami.

¹⁸ Eropigū masare ūpa arī buhea yuhu. Goāmu mware “Oarā āhrima,” ígu arī ūaboro dopa Jesucristopure umupeoro gahmea. Eropigū “Mua Goāmu mera ūaro árīdiarā Moise doreri sāre umupeoro gahmea,” arībeaa. Yuhu Moise dorerire doregu Goāmu dorerire tarinugagū árīboya.

¹⁹ Ero corere Moise dorerire iimuriribū Goāmu mera ūaro árīdiagū. Eropa iiqueregū dipuwajacugū árīmūriribū. Dohpaguere Jesucristo mera dipuwajacubeeaa. Eropigū “Iri Moise dorerire iiro gahmea,” arībeaa pare. Eropigū yuhu Goāmu ígu dorero dopa ta iigū iiiaa.

²⁰ Jesucristo crusague sīrigū yu ūnegū árīrare gohrotodigū árīmi. Eropigū yu ero coregue árīdiro dopa árībeaa pare. Cristo yu mera árīgu yure ígu dorerire ūaro iimasicū iimi. Eropigū yu árīricurare iibea. Jesucristo yapure iiiaa. Ígu Jesucristo yure mahitarigu yure yu ūnero

iira dipuwaja sīribasadi árīmi. Eropigū īgure guñaturagū īgū dorerire iiaa.

²¹ Goāmū mera ñaro árīmorā mari ñecū sumarā árīricūrire, Moise dorerire iicū Jesucristo mari ñero iira dipuwaja sīribasara wajamariboya. Eropigū ne umupeogū duhusome “Jesucristo marire taumi,” arī buherire.

3

Jesucristore umupeori mera Goāmū marire “Óarā áhrima,” arī ïhami, arī werepu Pablo

¹ Múa pee masibirā áhraa dohpaguere. Múare Jesucristo īgū basi mari ñeri iira dipuwajare sīribasarare múare werecū múa ñaro ïha masiribū. ¿Múa eropa ñaro masicū noa múare goroweoari dohpaguere iri diaye majá múa umupeoborañere?

² Eropigū ñpa serēpidiaca múare. ¿Múa Moise dorerire umupeori mera Espíritu Santo múare eranugari? Erabrimi. Múa “Jesucristo marire taumi,” arī buherire peecū Jesucristore umupeocū īgū Espíritu Santo múare erami. Ígu yarā múa árīmorā árīcū erami.

³ ¿Múa duhpirā pee masibirā iiro dopa wahari dohpaguere? Múa ne Jesucristore umupeorā Espíritu Santo itamuri mera īgū yare iimuribū. ¿Eropirā duhpirā dohpaguere múa turari mera iidari?

⁴ ¿Múa Jesucristo yarā árīnugarā múa Jesucristore umupeora waja múa ñero tarirare guñabeari? ¿Múa eropa umupeora “Bu gohra áhraa,” arī pepiri múa dohpaguere?

5 Õpa õaro guñaro gahmea. Goãmu muare ĩgu Espíritu Santore odigu árimi. Espíritu Santo mua mera árigu mua watope deyoro moarire muare õarire iimi. ĩgu eropiigu Moise dorerire mua umupeori mera eropa ii^{beami}. Mua "Jesucristo marire taumi," arí buherire õaro pee ĩgure umupeocu eropa iimi.

6 Gua judio masa ñecu Abrahápu Goãmure "Diaye ta árigu áhrimi," arí õaro umupeoñumi. ĩgu eropa umupeocu ñha Goãmu ĩgure "Ñeri dipuwaja marigu õagu áhrimi," arí ñañumi.

7 Eropirá õpa masique mua. Goãmu õpa arimi: "Áripehrerá masa judio masa áribirá sã Abrahá umupeodiro dopa ta yure umupeorá Abrahá pãramerá áhrima. Eropirá yahará áhrima," arí Goãmu.

8 Iribojegue irire Goãmu arí wereyutuhañumi. ĩgu werepira õpa áhraa ĩgu yare gojarapúgue: "Áripehrerá masa judio masa áribirá sã yure umupeoráre 'Óará áhrima,' arí ñaguca. Ñero iira dipuwaja marirá ñaguca eráre," arí ñumi. Eropigu iri õari buherire Abraháre arí wereyuñumi. "Áripehrerá masa muhu yure umupeoro dopa ta yure umupeocu 'Óará áhrima,' arí ñaguca yuhu eráre. Eráre õaro iiguca," arí ñumi Goãmu Abraháre.

9 Abrahá Goãmure ĩgu umupeocu Goãmu õaro iiñumi ĩgure. Eropigu áripehrerá masa mari sã ĩgure umupeocu Goãmu õaro iigucumi mari sãre.

10 Gajirá õpa arírá áhrima. "Moise dorerire õaro iicu Goãmu 'Óará áhrima,' arí ñagucumi

marire,” arīrima. Eropa arīrā dipuwajacurā āhrima dohpa. Goāmʉ yare gojarapūgue ōpa arī werea. “Moise dorerire iirā erā iri dorerire áripehrerire queoro iipehobirā dipuwajacurā āhrima,” arī gojara āhraa. Eropirā iri dorerire iipehomasibirira waja dipuwaja moasūmorā āhrima áripehrerā.

11 Ne yujugure iri dorerire iipeho masiya mara. Eropirā Moise dorerire iiri mera Goāmʉ mera ūamasibeama. Ōpa arī gojañuma Goāmʉ yare gojarapūgue. “Īgure umupeorāre Goāmʉ ‘Ōarā āhrima,’ arī īhami. Nero iira dipuwaja marirā īhami. Eropirā erā ūaro áriñiguicārācoma Goāmʉ mera,” arī gojañuma. Eropirā mari masia. Ne yujugure iri dorerire īgu iiri mera Goāmʉ īgure “Ōagʉ āhrimi,” arī īabeami. Goāmure umupeogʉ dihta ūaro áriñgcumi īgu mera.

12 Goāmure umupeogʉ, “Goāmʉ yure yʉ ñero iira dipuwaja maricʉ iigcumi,” arīmi. Moise dorerire iigʉ “Yʉ basi iri dorerire iigʉ ñero iira dipuwaja mariro ūaro áriñca,” arīrimi. Eropigʉ īgu iri dorerire iipehomasibigʉ áriñgʉ ñero iira dipuwajacugʉ dujami.

13 Eropirā mari áripehrerā iri doreri mera ñero iira dipuwajacurā dujamuriribʉ. Mari eropa áriñcʉ īha, Jesucristo mari ñero iira dipuwaja īgu basi wajayemi īgu crusague sīrigʉ. Goāmʉ yare gojarapūgue ōpa werea: “Īgu yucugugue dirisiudigʉ Goāmʉ īgu ñero iira dipuwaja moadigʉ āhrimi,” arī gojañuma iribojegue. Eropigʉ Jesucristore crusague dirisiudigure mari ñero iira dipuwajapure Goāmʉ

ĩgure dipuwaja moadigü árīmi. Eropirä maripü ñero iira dipuwaja marirä dujaa pare.

14 Jesucristo eropiicü Goämü Abrahäre õaro ïadiro dopa ta judio masa árībirä säre õaro ïanügami. Eropigü ĩgu arīdiro dopa ta ĩgu obeodigü Espíritu Santopü erami marire Jesucristore umupeoräre.

Ĩgu buherare werenemopü Pablo

15 Mari masa mari iiro dopa ta weremuhtagura muare. Perä “Ópa iiräca,” erä arī weretamura pührü gajigü gohrotomasibeami.

16 Eropigü Goämü Abrahä mera weretamura pührü Abrahäre ĩgu arīrare gohroto masiya mara. Ópa arī werepiñumi ĩgure: “Mu pārami árīturiagu mera árīpehrerä masare õaro iigura,” arī wereñumi. Eropa arīgu ĩgu pāramerä árīturiarägue mera arīgu iibiriñumi. Yujugü ta ĩgu pārami árīturiagu dihtare arīgu iiñumi. Eropa arīgu ĩgu pārami árīturiagu Jesucristo ariburire arī wereyugü iiñumi.

17 Eropigü ópa arī werea muare: Iribojegue Goämü Abrahä mera weretamugü masare ĩgu õaro iiburire wereñumi. Ĩgu eropa weretamura pührü yoari boje pührü cuatrocientos treinta bojori árīturiagu mera árīpehrerä masare õaro iigura,” arī wereñumi. Eropa arīgu ĩgu pāramerä árīturiarägue mera arīgu iibiriñumi. Yujugi pührü Moisere ĩgu doreri apiñumi. Moise doreri árīnügaquerecü Goämü Abrahäre werepira pehrecü iibiriyoro.

18 Goāmʉ Abrahāre mahigʉ ūpa īgʉre arī weretuhañumi. “Árīpehrerā masare mʉ yure umupeoro dopa ta yure umupeorāre ūaro iigʉca,” arī weretuhañumi. Eropiro Moise doreri árīnugaquerecʉ Goāmʉpʉ iri dorerire iiri mera masare taubeami. Moise doreri iiri mera mari taricʉ Goāmʉ mʉare “Waja mariro ūaro iig mera arīgʉ iibiriñumi. Yujugʉca,” īgʉ arīrapʉ duhpiburi árbiriboaya.

19 ¿Eropigʉ duhpiburire iri dorerire Moisere apiyuri Goāmʉ? Masa erā ñerire masiborore apiñumi iri dorerire erā ñero iira dipuwaja masiborore. Abrahā pārami árīturiagʉ Jesucristo īgʉ eracūgue árītuya iri doreri. Eropigʉ Jesucristo īgʉ eracʉ Goāmʉ Abrahāre īgʉ werediro dopa ta masare ūaro iiñumi. Goāmʉ iri dorerire apigʉ anyuare weremuhtañumi. Erā anyua wereñuma Moisere. īgʉ Moisepʉ masare wereñumi.

20 īgʉ masare ūaro iiburire Goāmʉ īgʉ basita werepiñumi Abrahāre. Gajirā mera werebeobiriñumi īgʉ iri dorerire apidiro dopa ta. Eropigʉ īgʉ Abrahāre werepirapʉ Moise doreri tauro ūhaa.

Moise dorerire werepu Pablo

21 Goāmʉ Moisere īgʉ dorerire apigʉ, ero coregue Abrahāre īgʉ arīrare “Yʉ arīdiro dopa iisome pare yʉhʉ,” arīgʉ iibiripʉ īgʉ. Abrahāre īgʉ arīmʉhtadiro dopa iibu iipʉ. “Masare ūaro iigʉca,” īgʉ arīrare iibu iipʉ dohpa. Moise dorerire iiri mera mari Goāmʉ mera ūaro árīmasirā mari iri dorerire ūaro iirā ñero iira dipuwaja opabiriboya.

22 Eropa árīquerecū Goāmu yare gojarapūgue ūpa āhraa: “Masa árīpehrerā erā ñero iira dipuwaja opama, arī gojara āhraa. Eropa dipuwajacūrāre erā Jesucristore umupeocū Goāmu õaro iigūcumi erāre. Ígu Abrahāre werediro dopa ta iigū erāre ñero iira dipuwaja marirā ūagūcumi.

23 Jesucristore umupeori mera masare tauburi árīboro core gúa Moise doreri doca árīmūribu. Eropa Moise dorerire iirā peresugue árīro dopa árīmūribu. Jesucristo gúare tauboro core eropa árīmūribu.

24 Ūpa sā árīburi árību Moise doreri: Moise doreri mera Jesucristore mari masiburi erabu. Mari porāre erā buherogue soro dopa ta Moise doreri marire Jesucristore masicū iibu. Eropirā mari Jesucristore umupeocū ígū marire taumi. Mari ñero iira dipuwaja maricū iimi.

25 Eropirā dohpaguere mari Jesucristore umupeorāre Goāmu “Óarā āhrima,” arī ūhami. Gúa Jesucristore masirā ígūre umupeorā árīrā dohpaguere Moise doreri doca árībeaa pare.

26 Muā sā árīpehrerā Jesucristore umupeorā ígū yarā árīrā Goāmu porā āhraa.

27 Eropirā muā árīpehrerā Jesucristore umupeorā ígū waī mera waīyesūnirā árīrā Jesucristo ígū iro dopa ta āhraa. Jesucristo Goāmu magu árīro dopa ta muā sā Goāmu porā āhraa.

28 Eropirā árīpehrerā Jesucristo yarā yujuro mera āhraa. Yujugū porā iro dopa āhraa. Eropigū gúa judio masare muā judio masa árībirā sāre Goāmu yujuropa ta ūhami. Masa

pohro majarāre erā oparā sāre yujuropa ta īhami. Umare nome sāre yujuropa ta īhami.

²⁹ Eropirā mua Jesucristo yarā árīrā Abrahā pāramerā sā āhraa. Eropigu Goāmu Abrahāre "Mure õaro iigura," arīrare mua sāre iimi. Cristo yarā mua árīcā īagu muare õaro iigucumi.

4

¹ Mari iri doreri doca árībiriborore mari Jesu yarā árīborore weregura daja. Yujugu majigu īgu pagu yare wħaro opapehobu árīqueregu majigu árīgu pohro majagu iro dopa āhrimi. Gajirā dorero doca āhrimi dohpa.

² Gajirā īgu pagu apinirā īgu ya árīburire īhadibuma dohpa. īgu pagu gameranu árīcūgue īgu basi īgu yare doremi pare.

³ īgu majigu gajirā dorero doca īgu árīro dopa ta mari masa mari nēcū sūmarā árīricuri doreri doca árīmūriribu. Pohro majarā iro dopa ta árīmūriribu.

⁴ Mari eropa árīnirāre mari Pagu Goāmu īgu gameranu ejacā īgu magure īgu pohro árīdigure obeodigu árīmi. īgure obeocū īgu nomeoguere dehyoadigu árīmi. Eropa dehyoagu judio masu árīdigu árīmi Moise dorerire iigū. Eropigu Goāmu obeodigu árīmi īgu magure.

⁵ Gua iri doreri doca árīrāre taubure obeodigu árīmi īgu magure. īgu marire taugu mari pohro majarā iro dopa árīnirāre wiugu īgu porā árīcā iimi.

⁶ Eropiituhaja mua sā īgu porā árīcā īgu Jesucristo mera Espíritu Santore obeomi muare.

Eropirā Espíritu Santo marire īgu itamuri mera Goāmure mari Pagure “Ahū,” arāa mari pare.

⁷ Eropirā muā Goāmu porā ta āhraa. Īgu porā árīrā muā ñecu sūmarā doreri doca, pohro majarā iro dopa árībeaa pare. Goāmu magu Jesucristo wiunirā āhraa. Muā eropárīrā īgu porā árīrā Goāmu oburire oparāca muā árīpehrerire.

Pablo Galacia majarā Jesu yarāre guñaricuṇu

⁸ Muā ero core Goāmure masibirā árīrā gajirā goāmarāre umupeomuriribu. Eropirā erā pohro majarā iro dopa árīmurirabu. Goāmu gohrare umupeobirimuribu.

⁹ Eropa árīquererā ta dohpaguere Goāmure masia. Goāmupu muare īha masimi. ¿Ígu eropa masiquerecū ta duhpirā i yeba majarā erā pepirire gahmeri daja? ¿Duhpirā iribojegue muā ñecu sūmarā doreri muā iidiro dopa ta mūraro ta Cristo mariro dopa ta iidari daja? ¿Eropirā duhpirā dohpaguere Moise dorerire muā iinugarā, pohro majarā iro dopa árīdiari daja muā?

¹⁰ Judio masa erā bosenuri iro dopa muā sā iica Goāmu mera õadiarā. Soorinuri nucu, aberi nucu, bosenurire eropiica. Bojori nucu bosenurire õaro iica. Muā eropiiri queoro árībeaa.

¹¹ Muā eropiicū pee ñero sīporācūca yupu. Muare yu turaro buhequerecū ta “Iri waja mari-boca,” arī pepia.

¹² Eropigu yuhu muare būrigā õpa arī werea. Mari Jesucristore umupeoturadiro dopa ta umupeoque daja. Yu Jesucristore umupeogu gua

judio masa doreri yare taubiricũ ñha irire umupeobiribù pare. Eropirã mua sã Jesucristore umupeorã iri dorerire umupeobiricáro gahmea Goãmu mera õaro árñmorã. Yuhu mua pohro ne árícũ mua ne ñero iibiribù yare.

13 Mua masia yuhu mua pohro ne árñdiore. Yuhu Jesucristo marire taburire ne muare buhegu ejagu dorecagu árñbu.

14 Yu dorecagu ñero taribu. Yu eropa dorecagu árñquerecũ mua yare doobiribù. Yare õaro umupo õaro bocatíribù. Goãmu obeodigu anyu árñro dopa yare ïabu. Yare Jesucristore iiro dopa õaro iibu.

15 Yare bürigã gamebu. Yare bürigã gamerã yu serëropë ta árñpehrerire omorã árñbu yare. ¿Mua eropa árícũ dohpa wahari dohpaguere? Mua negohraguere yare mucubiridiro dopa ta dohpaguere mucubiribeaa.

16 ¿Muare diaye majare yu werera waja mua ñhaturigu wahari dohpaguere?

17 Mua pohrore gaji buherire buherã muare õaro umupeocoma. Erã eropa umupoquererã muare sîporã mera mahibiricomma. Mua yare yu buheri sâre gamebiricũ gahmema erã. Mua eräpüre umupeocũ gahmema. Eropirã muare umupeocoma.

18 Masare umupeocũ õapûrica. Erã weca dihta umupeocũ õabeaa. Yu árícũ dihtare umupeocũ õabeaa. Árñpehrerare yujuropa ta õari mera umupeoniguicáro gahmea.

19 Mua yu porã iro dopa ãhraa. Eropigu muare guñaricuha. Muare bürigã guña te-

boricua. Yujugo poracubo teboricuro dopa ta yu sã teboricua muare guñagu. Igo magu õaro dehyoacã gamego teboricumo. Muã Goãmu porã õaro árãcã gamegu teboricua yu sã. Muã Jesucristo árãricurire õaro opacã gahmea.

20 Muã pohro burigã wadiarica. Yu muã mera árãgu yu basi muare õaro weremasiboya gojariþu gojaro mariro. Eropigu muare dohpaguere ïabigu muã Jesucristore õaro umupeoturanemoborore masibirica.

Agar Sara mera erã árãrare werequeogu mari Goãmu porã árãrare werepu Pablo

21 ¿Muã Goãmu mera õaro árãmorã Moise dorerire iiniguicadiarã muã Moise arĩ gojarare masibeari?

22 Õpa arĩ gojañumi Moise: Abrahã porã ume perã árãnuma. Ígu marapo pohro majago Agar waicuþu yujugu poracuñumo. Puhru Abrahã marapopu Sara waicuþu gajigu poracuñumo.

23 Ígu pohro majago magu mari masa iro dopa ta masa dehyoañumi ígu. Abrahã igore porã moara puhru mata nijipo ãhri poracuñumo. Ígu marapopu mata porã bocamasibiriñumo. Eropigu Goãmu ígu arãdiro dopa ta igore porã bocacã iiñumi.

24-25 Erã perã nome iribojegue eropa warare õpa buhegura muare. Goãmu Abrahãre wererare iirã Sara árãro dopa ãhrima. Gajirã Moise dorerire iirã Agar iiro dopa ãhrima. Agar igo porã sã gajirã dorero doca árãmuriñuma. Pohro majarã árãmuriñuma. Erã árãdiro dopa ãhrima Moise dorerire iirãþu. Eropirã Moise doreri

doca árīmūrirā ãhrima pohro majarā iro dopa árīrā. Iri dorerire iirā “Goāmu mera õaro árīrāca,” arīmūririma. Iri dorerire Goāmu Moisere apiñumi Sinaí waīcudigü utāgugue Arabia yebague. Dohpaguere iri dorerire Jerusaléngue judio masa umupeoma. Eropirā iri doreri doca ãhrima.

²⁶ Ópa ãhrima Goāmu Abrahāre wererare iirāpu. Erā Jesucristore umupeorā ãhrima. Sara árīdiro dopa ãhrima. Sarapü pohro majago árībirimūriñumo. Mari Jesucristore umupeorā “Moise doreri mera taribea,” arāa. Jesucristo marire taucü Goāmu porā árīrā mama Jerusalén maca majarā ãhraa.

²⁷ Eropirā Jesucristore umupeorā Goāmu porāpu bajarā árīrācoma. Moise dorerire iirāpu bajamerā árīrācoma. Eropa ta arī werea Goāmu yare gojarapūgue:

Muhu ne porā opabigo, porācuri pūririñe pepibigo õaro mucubirique. Gajigo igo marapü mera árīgo igo porā árīquerecü igo pāramerā árīturiarā bajamerā árīrācoma. Mupure dohparagā mu porā mariquerecü mu pāramerā árīturiarā tauro bajarā árīrācoma. Eropigo mucubirique, arīñumi Goāmu.

²⁸ Isaa Abrahā magü árīdiro dopa mari Goāmu porā ãhraa. Isaa Abrahā magü dehyoagü Goāmu īgü werediro dopa ta dehyoañumi. Mari Goāmu porā árīrā Goāmu īgü werediro dopa ta īgü porā ãhraa.

²⁹ Eropirā Abrahā porā perā árīñuma. Pohro majago magü Ismael árīpehrerā masa iro

dopa dehyoañumi. Isaapu ñgu pago igo porã bocamasibircu Espíritu Santo itamuri mera porãcuñumo. Erã dehyoara puhru Ismaepu pohro majago magupu Isaare Abrahã marapo magure ñgu ñero taricu iimuñumi. Ígu iidiro dopa dohpaguere eropa wahaa. Erã Moise dorererire iidorerapu marire ñero taricu iima. Mari Espíritu Santo itamuri mera Goãmu porã ãhraa. Mari eropa árirãre marire ñero taricu iima.

³⁰ Eropa wacu Goãmu yare gojarapügue irire dohpa aririre buheräca. Õpa Goãmu arinumi Abrahäre. “Mu pohro majago magu mu oparire ne opasome, arinumi. Mu marapo magu dihta opapehogäcumi. Eropigu mu pohro majago igo magu mera coáque mu pohrore,” ariwereñumi Goãmu Abrahäre.

³¹ Eropirä, yu acawererä, mari Goãmu porã árirã pohro majago magu iro dopa áribeaa. Ígu pagu oburire opamasibiriñumi. Maripu mari Pagu Goãmu ñgu oburire opamasiräca. Marire ñgu mera õacu iimi.

5

Cristo marire ñgu taura puhru turarä áriro gahmea marire, arigojapu Pablo

¹ Eropigu marire mari ñecu sumarä áriricari dorero doca árinirãre Jesucristo tautuhajami. Mari ñero iira dipuwajare Jesucristo ñgu basi wajayebasami mari Goãmu mera õaro áriboro

dopa. Eropirā mari Goāmʉ porā árīrā Jesucristore guñaturaniguicāro gahmea. Eropirā peebiricāro gahmea erā Moise dorerire iidorerāre.

² Õaro peeque yure. Yuhʉ Jesucristo īgʉ apidigʉ ãhraa. Eropigʉ mʉare õpa werea. Mʉa Goāmʉ mera õaro árīmorā mʉa gasiro merogāwiri aïcʉ Jesucristo mʉare īgʉ sīribasara waja mariboya.

³ Eropigʉ guhyadiaro mera werea daja. Goāmʉ mera õaro árīborore erā gasiro merogāwiri aïrā Moise dorerire árīpehrerire iiro gahmea erāre.

⁴ Eropirā mʉa “Goāmʉ marire taugʉcumi Moise dorerire iicʉ,” mʉa arīdiarā, mʉa Jesucristore cōārā iiboca. Mʉa eropiirā Goāmʉ īgʉ mera õaro árīburire mʉare õaro īgʉ iiburire cōārā iiboca.

⁵ “Maripʉ Goāmʉ mera õhaa,” arīmasia Jesucristore umupeori mera, Espíritu Santo īgʉ itamuri mera. “Goāmʉ guare ‘Ñero iira dipuwaja mariro õarā ãhrima,’ arī īagʉcumi,” arīmasia.

⁶ Eropiro gasiro merogāwiri aïnirā árīcʉsāre, wiri aïbirinirā árīcʉsāre īabeami. Mari Jesucristore umupeorā árīcʉgajirāre mari mahi umupeocʉ īhami Goāmʉ.

⁷ Mʉa ne Jesucristore umupeorā īgʉ yare õaro diaye iimʉribʉ. Eropirā dohpaguere mʉa Jesucristo yare diaye majare õaro iibiricʉgajirāmʉare cāhmotañorā.

⁸ Goāmʉpʉ eropa iibirimi. īgʉ mʉare Jesucristo yarā árīmorāre beyegʉ ãhrimi.

⁹ Eropigʉ õpa werea mʉare. Yujugʉ masʉ īgʉ guyarire buhenʉgacʉ peerā masa árīpehrerā

īgūre peerā gūyarire umupeorā wahama ūaripūre peediabirā.

10 Īgū muare eropa gūyarire buhenūgaquerecū ūpa arī pepia. “Erā Jesucristore umupeorire oparā erā iri gūya buherire umupeosome,” arī pepia yūhū muare. Muare goroweocoregūre noho árīgūre īgū eropa iira dipuwajare Goāmu dipuwaja moagūcumi īgūre.

11 Ūpa arī werewūañorā gajirā yūpūre: “Mari Goāmu mera ūaro árīmorā mari gasiro merogāwiri aīro gahmea,” arī buhemī Pablo,“ arāñorā yūre. Yūhū eropa arī ne buhebeaa. Yūhū dohpaguere “Gasirogā wiri aīro gahmea,” yū arī buhecū irire iidorerāpū yare ñero taricū iibiriboañuma. Yū ūpa arī buhea: “Mari ñero iira dipuwajare Jesucristo wajayebasadi árīmi crusague sīrigū. Eropirā mari Goāmu mera ūaro árīmorā Jesucristore umupeoro gahmea,” arī buhea yūhū. Yū eropa arī buhecū judio masa pee guama. Yūre ñero taricū iima.

12 Erāpū muare goroweorāpū gasiro merogāwiri aīdorerāpū erā basi wiri aīpehocāporo.

13 Muapūre Goāmu muā īgū porā árīmorāre aīgū muā Moise dorerire iimorāre beyebiripū. Muare iri dorerire iidorebiriquerecū muā muā ñaribejarire iibiricāro gahmea. Ūpa iiro gahmea. Muā árīpehrerāre ūaro mahi umupeorāerāre itamuniguicāro gahmea. Muā gajirāre umupeorā Moise dorerire árīpehrerire iirāca.

14 Eropa ta arī gojara āhrraa: “Muā basi mahiro dopa ta muā pohro árīrāre mahique,” arī gojara

āhraa.

¹⁵ Eropirā múa game īhaturică, papūri, múa disitīri wereniguică múa basi õaro múa game umupeoro pehreboca. Eropirā múa basi õaro árīro gahmea.

Masa erā gamerire iirire Espíritu Santo īgū gameri sāre werepu Pablo

¹⁶⁻¹⁷ Ōpa arī werediaca mūare. Mari Jesucristo yarā árīcă mari pepirigue ōpa āhraa. Mari ñeri ɻaribejari āhraa. Espíritu Santo īgū gameri sā āhraa. Mari ɻaribejari Espíritu Santo īgū gameri mera yujuro mera árībeaa. Eropiro marire masiya mariro wahaa. Eropirā múa Espíritu Santopure yuhrirā múa ɻaribejaripure iisome. Eropirā Espíritu Santo īgū gamerire iiniguicăque.

¹⁸ Eropirā Espíritu Santo gamerire iirā árīrā “Moise doreri mera mari tarirāca,” arī pepibea múa.

¹⁹ Masa erā ñeri ɻaribejarire erā iică õaro īhamasica mari. Ōpa iima erā ɻaribejarire iirā: Ùma gajirā nome mera ñero iima. Nome sā gajirā ɻuma mera ñero iima. Diaya iiro dopa iircūma. Ñerire pepima. Ñerire wereniguima.

²⁰ Eropirā goāmarā wéanirāre umupeorā “Mari goāmu áhrimi,” arī umupeoma. Gajirāre dojama. Eropirā masare doho áhrima. īhaturima. Disitīri wereniguima. Gajirāre doéma. Mata guama. Gajirāre tarinugadiama. Yujuro mera árīdiabeama. Yuju curu majarā gaji curu majarāre īhaturima.

21 Eropirā gajirāre gajinore erā opacū īhaturima. Gajirāre wejēdiarā wejēma. Merericūrā āhrima. Mererā ñerire ɻaribejama. Eropa iirā gajino ñeri sāre iima. Eropigu yuhu m̄are werediro dopa ta werea daja ḡhyadiaro mera. Iri ñerire iiniguigu Goāmu īgu opu árīrogue ejaminisome.

22 Espíritu Santo yapu ōpa āhraa. Erāre ōpa iirā árīcū iimi. Árīpehrerāre mahi umupeoma. Mucubirima. Güiro mariro āhrima. Gajirā erāre ñero iiquerecū erā mera guabeama. Mojomoro īhama. Duhuro mariro Goāmu īgu gamerire ūaro iima. Erā mohmediarire erā mohmediabiriri sāre ūaro iima.

23 Eropirā nijiyajaro mera iima. Erā ñero iidiaquererā iibeama. Eropa ta iima Espíritu Santore yührirā. Eropa iirāre “Eropa iibiricāque,” ne arībeami gajigu.

24 Eropirā mari Jesucristo yarā árīrā mari ñero árīdirore duhucā mari gamerire mari ɻaribejarire iiniguicābeaa.

25 Eropirā mari Espíritu Santo itamuri mera iirā árīrā īgure yühriniguicāro gahmea.

26 Eropirā mari “Yuhu gajirāre tarinugaa,” arī pepibiricārā. Eropirā gajirāre game īhaturicū iibiricārā. Gajirā erā õari oparire obobiricārā.

6

M̄a mera majarāre itamuque, arī werepu Pablo

1 Acawererā, m̄a mera majagu Jesu yagu īgu ñerire iicū īha īgure itamuro gahmea m̄a

Espíritu Santo dorerire iirāpūre. Ígu iri ñerire duhucă õaro mera werero gahmea. Eropa itamură múa õaro pee masique múa sá ñerire iiri arīră.

² Eropiră múa basi game itamuque árīpehrero. Múa eropa itamură Jesucristo dorediro dopa ta iirāca.

³ Yujugă “Yupă õarire iigă âhraa,” arī pepigă, ígă õarire iibiriqueregă õpa arīgă ígă basi guyagă iimi.

⁴ Eropiră marire õpa iiro gahmea. Mari basi mari iircările õaro queoñanurăsiaro gahmea. Eropa iara puhru mari árīricări õari árīcă lha “Yuhă õarire iiaa,” arīmasia. Eropiră mari õari árīricări mera mucubirimasia gajiră árīricurire īaro mariro.

⁵ Eropigă mari árīricurire Goāmă beyegucumi. Eropiră mari gajiră eră iircurire īhanurăbicăro gahmea. Eropiră mari yujurăyeri iripūre īaro gahmea.

⁶ Eropiră Jesucristo yare õari buherire peerăpă erăre buherăpūre eră gamerire itamuporo árīpehrerire õarire.

⁷ Eropiră “Goāmă yă ñerire iira dipuwaja dipuwaja moasome yure,” arī pepi masiya mara. Õpa arī pepiră múa diaye arī pepibirica. Eropiro Goāmure guya masiya mara. Eropiră mari dohpaguere iira waja puhrugue bocarăca.

⁸ Eropiră mari ɻaribejarire iiniguiră iri ñeri iira waja dipuwajacurăca. Eropiră peamegue warăca. Mari Espíritu Santo gameripūre iiră õaro wajatarăca. Eropiră Goāmă mera ɻumari nucă õaro áriniguirăca.

9 Eropirā mari Espíritu Santo gamerire iiniguicārā. Gariborebircārā. Goāmʉ gamerinʉ mari wajatarāca õarire duhubirā. Eropirā õarire iiniguicāro gahmea.

10 Eropirā árīpehrerisubure õaro umupeoro gahmea árīpehrerāre. Eropirā Jesucristore umupeorāre būrigā mahi umupeoro gahmea yujugʉ porā iro dopa.

Pablo īgʉ weretura

11 Íata. Yʉ basi mʉare gojagʉ pagari deyori mera gojagʉ iiaa.

12 Eropigʉ õpa werea mʉare. Erā mʉare gasiro merogāwiri aīdorerāpʉ õpa gahmemā. Erā dorerire mʉa iicʉ ñha gajirā judio masa erā mera õaro árībocoma. Eropirā erāre ñero taricʉ iibiribocoma daja erā Jesucristo yare umupeoquerecʉ.

13 Erā basi gasiro merogāwiri aīquererā Moise dorerire gajire iibeama. Erā eropa iibiriquererā, mʉapure erā dorerire iidorerā mʉa gasiro merogāwiri aīcʉ gahmemā erā. Eropa gahmemā gajirā judio masare õpa erā arīboro dopa mucubiriri mera. “Gʉa dorero mera Galacia majarā judio masa árībirā mari árīricūrire iiamā,” erā arīboro dopa mʉare erā dorerire iicʉ gahmemā.

14 Yʉ tamera erā eropa mucubiridiaro dopa ta ne mucubirisome. Mari Opʉ Jesucristo iira mera dihta mucubiria. Ígʉ mari ñero iira dipuwajare wajayebasadigʉ árīmi crusague sīrigʉ. Iri dihtare mucubiria. Jesucristo eropa iira mera yʉhʉ ïgʉ taudigʉ árīgʉ masa erā ʉaribejarire

guñabeaa pare. I ʉmʉ majaa masa erã ʉaribejari sã doremasibeaayure.

15 Eropiro gasiro merogãwiri aïcã, wiri aïbiricãsãre Goãmʉ ũabeami. Masa Jesucristo mera õari mera gohrotorã árïcã ũhami.

16 Erã eropa gohrotonirã árïpehrerã iri buherire Jesucristo yare yʉhrirãre "Erã õaro árïporo," arĩ serëa Goãmure. "Erãre mʉ ya curu majarã gohra árïrãre mojomoro ũaque," arĩ serëbasaa yʉhʉ Goãmure.

17 Yʉhʉ Jesucristo dorediro dopa ta iigʉ ūgʉ yare buhera dipuwaja gajirã yure ñero taricã iima. Erã eropa iira cami mʉra ãhraa yure yʉ dʉpʉre. Eropigʉ õpa gahmea: Iripëta yure bʉjawerecã iiporo Jesucristo yarãre goroweorã.

18 Mʉare árïpehrerãre õaro árïcã gahmea. Mari Opʉ Jesucristo mʉare árïpehrerãre õaro iiporo. Eropa ta iiporo. Iripëta ãhraa.

Desano

Desano: Goāmu Yare Wereripū New Testament

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Desano

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 30 Apr 2025 from source
files dated 1 May 2025

17771afc-c309-57fd-9ff3-2d5a0cd59ff1